

SILMÄNLUMETTA JA PIKAISTA PARANNUSTA

(korosta, verhoa, peitä)

- JOKAISessa PUUTARHASSA ON ASIOITA, JOIKKA MIETTYYTÄVÄT, HUOLESTUTTAVAT, TAI ILDSTUTTAVAT TÄRHURIA.
- JOKAINEN TÄRHURI ON OMANLAISENSA JA "NÄKY" MIKAINEN PUUTARHAN PITÄISI OLLA ON ERILAINEN
- TÄRHURIEIN TÄIDOT OVAT MONINÄISET JA VOIMAT VÄIKUTTAVAT MITEN PALJON JÄKSÄÄ TEHDÄ
- TÄHOUELMISET OKOSUHTEET VÄIKTELEVÄT JA VÄIKUTTAVAT MIHIN ASIOIHIN PÄNEUDUTÄÄN JA MIHIN EI PUUTARHÄHÖIDOSSA TÄRKEÄÄ ON YLLÄPITÄÄ JA HUOLEHTIÄ, ETTÄ ILDÄTUOTTAVAT ASIÄT PYSYVÄT JA TÄRHURI JÄÄ NIISTÄ UUTTA ILTOÄ!
- EPÄKOHTIÄ JA ASIOITÄ JOIKKA MIETTYYTÄVÄT ON HÖVÄ ÖYTÄÄ TÄÖNÄLLE YKSI KERRÄLHÄÄN
- TÄRKÄSTELMÄ EPÄKOHTIÄ USEÄMMÄÄ KÄNNÄLÄ JA MIETTÄ MIKÄ ON RÄTKÄISU. (VÄIKKÄ USEÄMMÄN VUODEN!)
- PERUSÄSIÄT TULÄÄ SELVITTÄÄ, SILHÄ NE RÄTKÄISEVÄT JO MONTÄ PULMÄÄ.
• VÄLÖN MÄÄRÄ	• TÄHÖN LÄHEISYYS
• MÄÄN LÄÄTU	• NÄÄPUREIDEN SÄJÄINTI JA VÄIKUTUS
• RÄVINTÄET	• VÄRJÖN MÄÄRÄ
• KÖSTÄUS / KUIVUUS	• ONKO ÖNGELMÄ RÄKENTEISSÄ
• ONKO SE VÄIN "KÄUNEUSVIRHE"	• SÖPIKÖIDEÄT TÄHÖN TÄYLIIN
• TÄRHURIN ÖDÖTURSET	• PUUTARHÄN KÖKÖNÄISUUS HUÖMIÖÖN
• JA TÖIVEET	

SISÄÄNKÄYNTI, PORTTI, AITA, KULKUTIET!

OVAT TERVETULOTOIVOTUS VIERAILLE JA OHIKULKUJILLE!

 OMAVÄKI KÄYTTÄÄ PÄIVIITÄIN SE VAIKEUTTAA HAHMOTTAMAAN NÄKEMÄÄNSÄ

 EI HUOMAA REPSOTTAVAA PORTTIA, TAI AITAA

 KERÄYTyneet LEIUT, TYÖKALUT JA "ASOPELIT" TALON NURKAKKAA EIVÄT HÄIRITSE, KUN NE OVAT "AINA OLLleet SIINÄ!"

 PORTIN JA AIDAN RAPISTUNUTTA MAALIPINTAA EI EDES HUOMAA, KUN PENSAAT REHOITTOVAT

 KANNATTAA TARKASTELLA KRIITTISESTI JUURI ASIOITA, JOTKA LIITTYVÄT SISÄÄNKÄYNTIIN JA TULOTIEHEN NIIDEN SIISTEYS JA SELKEYS ANTAVAI TALOSSA ASUVISTA ENSIVAIKUTELMAN, JOKA SAATTAA KEIIMATA KOKO PIHAPIIRIA JA PUUTARHAA! MIELENKIINTO PUUTARHASTA LOPAHTAA ALKUUNSA

 KANNATTAA ALOITTA KÄYTÄNNÖN TARPEISTA JA SIVOITTA JÄRKEVÄSTI TOIMINNOT, JOTKA SUJUVOITAVAT ARKEA.

 POLKUPÖRÄT JA MUUT KULKUNÄLINEET, SEKÄ PELIVÄHNEET TARVISEVAT PAIKKANSAA.

 POLYTOPOUT ON SAATAVA LUTERIN, TAI KAUNIISEEN PINOON PIHAKKE TALVENKUMET PITÄÄ MAHDUTTAA TONTILLE.

 SIISTIT ISTUTUKSET JA RUUKUT TERVETULOTOIVOTAVAT VIERAAT JA KOIVÄEN

 PIHAAN SOPIVA AITA JA PORTTI RAJAAVAT TONTIN JA LISÄÄVÄT YKSITYISYYTTÄ!

 KAIKKI MATERIAALIT TARVISEVAT KUNNOSSA PITÄ.

 MIETI PINTAMATERIAALIN

 KÄYTÄNNÖLLISYYS

 TYÖMÄÄRÄ

 TALOUDELLISET

EDellyTYKSET.

NURMIKKO, VAI EI?

NURMIKKO EI OLE JOKAPAIKAN RATKAISU!

PIHASSA ON KOHTIA, JOSSA EI NURMIKKO VIHDO.

- LIIAN PAAHTEINEN PAIKKA
- PUIDEN, TAI TÄHDEN VARJOSSA
- VÄHÄINEN KASVUAUUSTA
- VÄHÄRAVINTEINEN MAAPERÄ
- PUIDEN ALUSTAT
- HAPAN MAA
- KAPEITA TILOJA esim. TONTIN RANOLLA
- HUONO JA KIVIKKONEN RINNE

KUIVA PAAHDE

TARVITSEE MUKATILAA VÄHÄN
LUO VÄRIKÄS KASVIMATTO

- MAKSARUOHOJA
- MEHIKASVEJA
- KUIVAN PAIKAN MAANPEITEKASVEJA, KUTEN
- AJURUOHOJA
- ISORIKKOA
- PITKÄPALKOJA
- MYÖS RÖMIVÄT HAVUT JA PENSAAT OVAT HYVIÄ PAAHTEEN KASVEJA

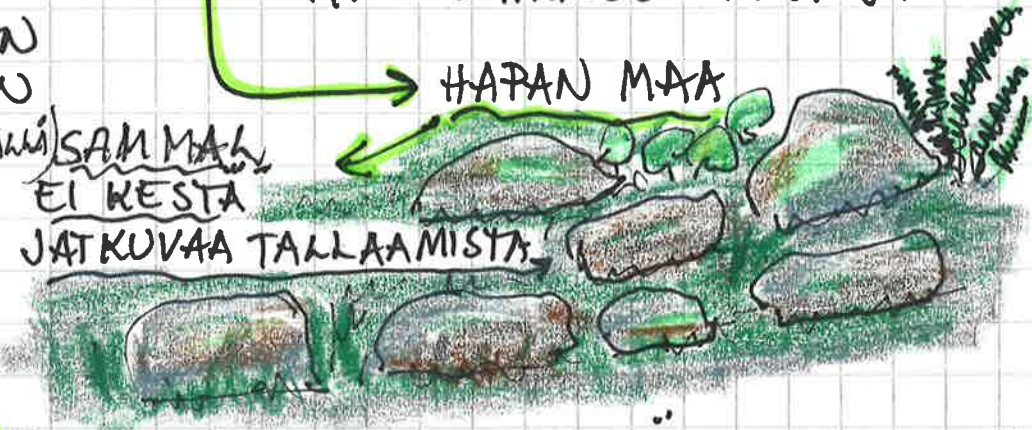
NURMIKON JATKUVAN HOIDON JA ELVYTYKSEN SIVAAKSI, VOI MIEHTIÄ MUITA VAIHTOEHTOJA

VOISIKO VIHHERIÖN KORVATA KOKONAAN TAI OSITTAIN

- MUIKKA KASVEILLA (PENSAASRYHMÄ)
- MAANPEITEKASVEILLA
- MAKSARUOHOILLA
- KÖPNÖKSILLÄ
- SAMMAHEILLA JA SANIAISILLA

SAMMAHEI EI KESTÄ
 JATKUVAA TALLAAMISTA.

HAPAN MAA

ON LUONNONMUKAISTA JÄTTÄÄ NURMIKKO POIS, JOS TUOTTAA PALJON TYÖTÄ, JA ON MUUTEN VAIKEA HOITONEN esim. MAANLAADUN TAI VALON RIITTÄVYYDEN VUOKSI!

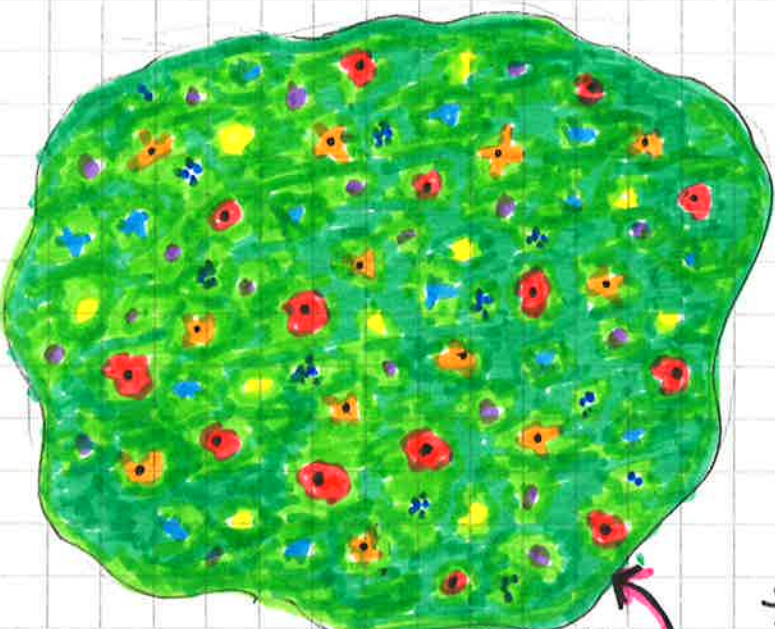
HAPAN JA TIIVIS MAAPERÄ SAMMAHOITUU NOPEASTI. VARJO JA KOSTEUS LISÄÄVÄT SAMMAHEIDEN KEVIÄMISTÄ. ANNA SAMMAHEIDEN KASVAA, JOS SE EI OLE KULKUVÄYLÄKÄÄ.

NURMIKON TIHÄHE KASVEJA

KESTÄÄ VÄHÄISTÄ KÄVELYÄ

EI KESTÄ KÄVELYÄ
KAUNIITA KATSEHKA!

- * AJORUOHOT
- * KEVÄTKAIHONKUKKA
- KIVIKKOKIKKA
- MAAHUMALA
- PIKKUTALVIO
- RÖNSYANSIKKA
- SUIKEROALPI

- MAKSARUOHOT
- HOPEAHÄRKKI
- PITKÄPALOT
- TAPON LEHTI

NIITY TAI RUKKAKETO
PAAHTEISELLE PAIKALLE

* MERKITYISTÄ KASVEISTA
VOI TEHDÄ SOMAN
KOKO KESÄN KUKKIVAN
KUKKAMATON.

- * RIKOT
- * RUOHOKANUKAT
- * RÖNSYLEIMU
- * SAMMALLEIMU
- * TUOKSUMATARA
- UKKOMANSIKKA
- VARJORYHMÄ

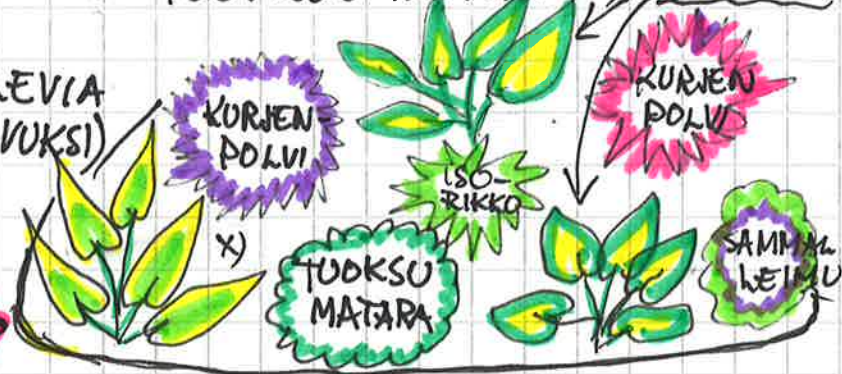
- MAA PITÄÄ OLLA VÄHÄ-
RAVINTEISTA
- NIITYKASVIT NIITETÄÄN
VUOSITTAIN, KUN SIEMENET
OVAT VARISSEET
- HEIKKUJÄTE KORJATAAN
POIS
- KUKKAKETOON VOI ISTUTTA
TAI KYLVÄÄ KESÄKUKKIA
JA ISTUTTA PERENNOJA.
- PITÄÄ MYÖS HEINIEN KASVUA
RAJOITTA
SAMA HOITO

TÄRKEÄÄ ON HUOMATA

- KASVIN VAHONTARVE
- AURINKOON
- PUOLIVARJOON
- VARJOON

- * KAUKAASIAANTÄDYKE
- * TUOKSUORVOKKI

- ONKO LIIAN KILPAILEVIA
HEINIÄ (KIKKENTÄ AVUKSI)
- EI LANNOITUSTA

KOHOPENKKI
NURMIKON PÄÄLLE
LAITETAAN PÄHVIÄ, TAI REILU KERROS SANOMA-
LEHTEÄ JA SEN PÄÄLLE 20-30SM HYVÄÄ MULTAA!

KIVET, KALKIO TAI SORARINNE!

ON ASIOITA, JOITKA JAKAVAT TARTHUREIDEN MIELIPITEITÄ

TOISET NÄKEVÄT KIVISSÄ MAHDOLLISUUDEN

● KATSEENVANGITSIJAINA

● TUULENSUOJANA

● LÄMMÖNKERÄÄJÄNÄ

● PENKINREUNUKSINA

● MUUREINA

● KIVIKKOPENKKINÄ

● ASKELKIVINÄ

● "KUMMEKEINA"

= KIVIRAKENNELMINA

● LISÄÄ MONIMUOTOISUUTTA

TOISTEN TARTHUREIDEN MIEHESTÄ KIVET

● RUMENTAVAT PUUTARHAA

● AINA ISKEE LAPION KIVEEN!

● KIVIKASAT OVAI RUMIA

● KERAÄVÄT MUURAHAISIA

Y.M. ÖTÖKÖITÄ

● RUOHONHEIKKURI RIKKOOTUU

● KALKIO ON OSA

PUUTARHAA

● SITÄ VOI PUHDISTAA

PALJAAKSI

● KOLOIHIN VOI

ISTUTTAA

KIVIKKOKASVEJA

● TAI TEHDÄ

VESIAHTAAN

TOIMII MOMEN KASVIN SUOJANA

● VOI KASVATTA MAAN MÖÖN-TEISESI KÖYNNÖKSIÄ VALO-OLOSUHTEIDEN MUKAAN

● KÄRHÖT AURINKOON

● PIIPPUKÖYNNÖS

VARJON.

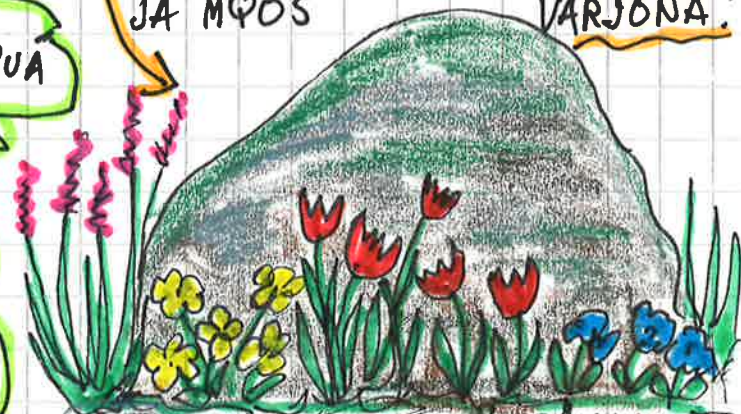
● SORARINTEESSÄ MENESTYY MYÖS ERILAISET HEINÄT!

● KIVI TOIMII LÄMPÖVARASTONA JA LVO MIKROILMASTOA!

● KIVI ANTAA AROIKKE KASVEIKKE SUOJAA JA LÄMPÖÄ ON TUULENSUOJANA JA MYÖS VARJONA!

SEHÄN ON HYVA ASIA!

TAITAA OLVÄ NIIN, ETTÄ KENEHÄ EI OLVÄ KIVIÄ JA KALKIOTA PUUTARHASSA HALAJAA NIITÄ, JA PÄINVASTOIN, KENEHÄ NIITÄ ON RUNSAASTI EI TYKKÄÄ NIITÄ!

LUONNON OMA LÄMPÖVARASTO

KAPEA TILA enim.
 RAKENNUKSEN JA POUHUN
 VÄLIIN JÄÄVÄ ALUE ON
 VAIKEA HOITAA
 NURMIKONA

SUIKERO
ALPI

DAMMAK-
KEIMU

TÄDYE

AJURUOHO

LAATTA-TAI KIVIPOJKU
 SORAPOHJALLA
 VAIITSE KASVIT SEKKAISIA,
 JOTKA EIVÄT PEITÄ KIVEYSTÄ,
 TAI KESTÄVÄT LEIKKAUSTA.

KÖYNNÖKSET VAATIVAT PUOLEN NEIÖN
 ISTUTUSKUOPAN

KÄRHÖT

LAMOHITETA
KIRSikka

HYVÄNÄ MULLANA

KOVAA KOLUTUSTA KESTÄVÄ

KULKUVÄYLÄ VARASTOON
 TAI PUUVAJAAN KULUU
 HELPOSTI PAJJAAKSI

ASENNA RUOHIKON PAIKALLE

- REIKÄLE-
- NOPPA- TAI
- LUONNON-
LAATTA KIVEYS
MAAN PINNAN
YASALLE

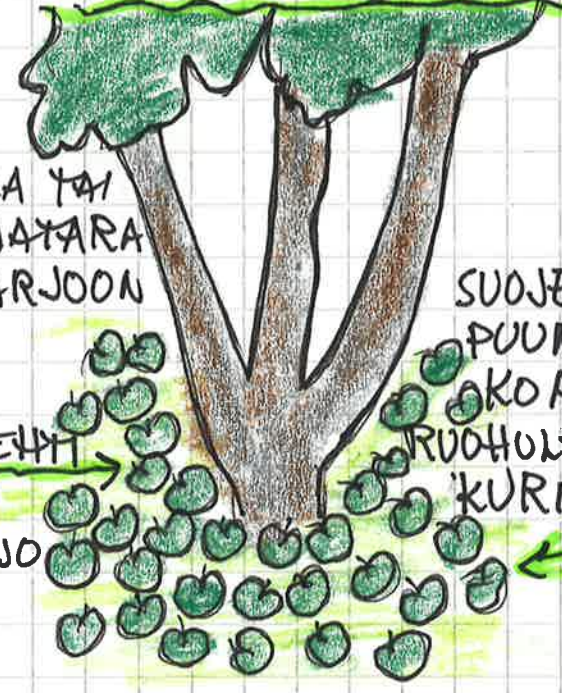

HARJAA/MULTAA VÄLTIHIN
 KYLVÄ NURMIKON SIEMEN

PUUN ALLA ON VAHON
 JA RAVINTEIDEN PUUTE!

- MANSIKKA TAI
KIVUNNI
- TUOKSUMATARA
- PUOLIVARJOON
SIA

TAPONKEHIT
 VARJO TAI
 PUOLIVARJO

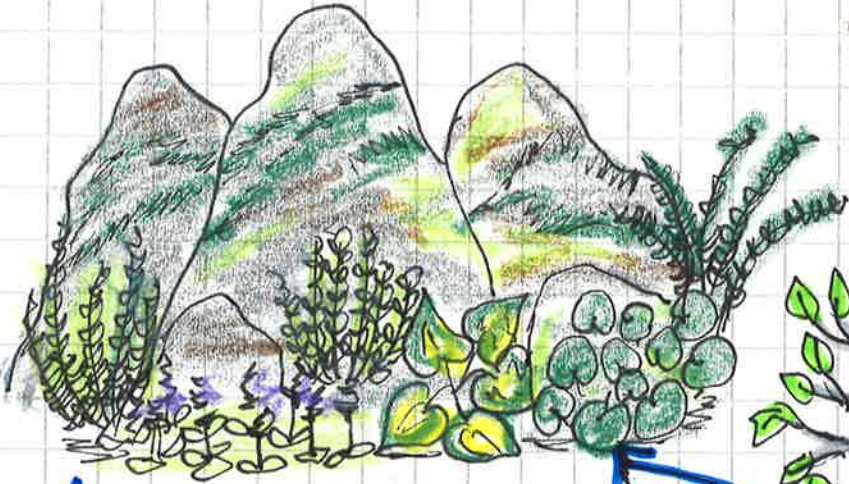
SUOJELEE
 PUUNRUN-
 OKOA
 RUOHOLEIK-
 KURILTA!

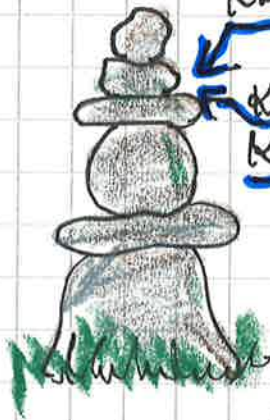
NUOTIOPAIKKA
PUUTARHAN SA-
LAISESSA SOPUKASSA
ON ILOINEN YLLÄTYS

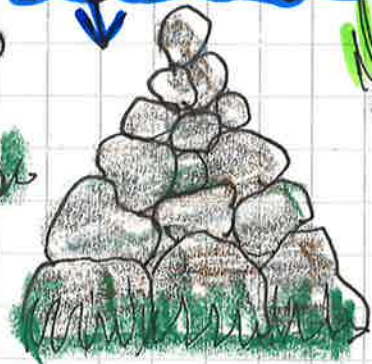
KIVET HYÖTY-
KÄYTTÖÖN!

ARAT KASVIT SAAVAT SUOJAA
JA KEVENTÄVÄT KIVIEN YMPÄRISTÖÄ
KATSEEN VANGITSIJANA

KUMMELI TAI
KIVIMUODOSTELMA

RINTEEN TAI MÄEN SUOJAAN
VOI TEHDÄ PIENEN
LEVÄHDYSPAIKAN

KIVIKON VOI PEITTÄÄ
PAIKKAAN SOPIVILLA PEN-
SAILLA, TAI KÖYNNÖKSILLÄ
AVOKAUKUOLLA VIIHTYVÄT
ERILAISET KIVIKOKASVIT JA
PIKKU- PENSAAT

PUUTARHAN REUNUKSET JA RAJAUS

PUUTARHAN SIISTEYTEEN VAIKUTYÄÄ
RATKAISEVASTI MIKÄ EPÄKOHTA
OSUU ENSIMMÄISENÄ SILMIIN

EIKÖ TIENREUNA EROTU NURMIKOSTA?

MISTÄ AUKAA PERENNAPENKKI?

NURMIKON JA MURHOKSEN RAJA
EPÄ SELVÄ?

MITÄS KIVIÄ NUO OVAT? SILNÄ TAITAA
AUKAA KIVIKKOISTUTUS!

MISTÄ SE POLKU JATKUUKAAN? Y.M.

HYVÄ RAJAUS

VIIMEISTELEÄ PUUTARHAN ILMEEN

TUO RYHTIÄ ISTUTUKSIIN

KOROSTAA KASVIEN KASVUA

MAAMASSAT PYSYVÄT PAIKOILLAAN

ESTÄÄ RIKKARUOHOJA KASVAMASTA
ISTUTUSTEN JOUKKOON

YHTENÄINEN RAJAUS LUO HYVAN
KOKONAI SUUDEN

HELPOTTAA HOITOTOITA

OHJAA KATSEYTA NÄKEMÄÄN
KOKONAI SUUDEN

LUONNONKIVET PERINTEINEN
SUOMALAINEN PENKIN REUNUS,
TAI POLUN REUNA.

ON EKOLOGINEN, KIVIÄ RIITTÄÄ
EI TARVITSE KULJETTAA POIS TONILTA

BETONI KIVET JA-LAATAT SOPI-
VAT NYKYPÄIKÄISIIN PIHOIHIN

VOI YHDISTÄÄ LUONNONKIVIEN
KANSSA (KEVENTÄÄ ILMEYTTÄ!)

TURVEHARKOT HELPPO JA NOPEA
ERITYISESTI SOPIVAT METSÄPUUTARHAAN

HELPPO TYÖSTÄÄ JA MAANPEITTE-
KASVIT KEVENTÄVÄT HARKKOJEN
REUNAA

METALLIREUNUS NURMIKON JA
ISTUTUSTEN VÄLIIN

HELPPO ASENTAA

HUOMAAMATON

HUOLTOVAPAA

SOPII TASA MAALNE

PUUREUNUS TAI - PÖLKYT

- ❁ KIERRÄTYS PARHAIMMILLAAN
- ❁ LUONNON MUKAISEEN PUUTARHAAN
- ❁ KÄSITTELEMÄTÖN PUU MAATUU NOPEASTI (= ÖTÖKÖIDEN MIELEEN!)
- ❁ HELPPO UUDISTAA LISÄÄMÄLHÄ UUDET PUUT JA PÖLKYT

PYÖREÄI, MÄTÄSTÄVI PERENNAT JA PENSAAT

- ❁ RAJAAVAT LUONNON MUKAISESTI
- ❁ OVAT ILMEKÄITÄ
- ❁ VOI LEIKATA MUOTOON
- ❁ SOPII KUKKAMAAHAN JA REUNUSTAMAAN HYÖTYKASVEJA
- ❁ KUUNKIWIJAT
- ❁ SAHVIAI
- ❁ KOMEA MAKSARUOHO
- ❁ JÄTTI POIMULEHTI
- ❁ KURJEN POLVET

- ❁ SAMETTIKUKAT
- ❁ PERSIJA
- ❁ KEHÄKUKAT
- ❁ IISOPPI
- ❁ LAVENTELE

KANTTAMALHA KAUNIS REUNA

- ❁ MAKSAA VAIN VAIVAN!
- ❁ TYÖKÄLINEENÄ KANTTAUSRauta, TAI SUORATERÄINEN LAPIO
- ❁ TEHDÄÄN RAKO, TAI KAISTALE JOSTA KUORITaan NURMI POIS VOI TEHDÄ SUORIA, TAI KAAREVIA MUOTOJA
- ❁ KANTTAUS TEHDÄÄN 2-3 KERTAA KASVUKAUDELLA KASVUOLOSUHTEIDEN MUKAAN.

- ❁ NURMIKON LEIKKAAMINEN ON VAIKEAA REUNUSTEN VIERESTÄ!
- ❁ RUOHOTRIMMERI ON HYVÄ APULAINEN
- ❁ SORAKAITALE REUNUKSEN JA NURMIKON VÄLISSÄ ON LUHTAKAINEN IHO!
- ❁ HIEKKA TAI SORA ON HYVÄ KASVUALUSTA RIKKARUOHOILLE

PENSAIDEN ALUSTAT

- HANKKAMPIA PITÄÄ RIKKARUOHOTTOMINA
- RIKKARUOHOT PENSAIDEN JOUKOSSA
  - LUOVAT EPÄSIISTIN KUVAN
  - PENSAAT EIVÄT PÄASE OIKEALLA TAVALLA KASVAMAAN
  - LISÄÄVÄT TAUTIVAARAA
  - LVO TURKOISEN KUVAN

ASIAA VOI KORJATA

- LAITA KASVIEN TYVELLE
  - HAKETTA, JONKA ALLA ON PAHVIA, TAI SANOMA-LEHTIÄ. (M. 3cm)
  - OKSASILPPUA
  - OUKIKATETTA
  - SORAA, TAI KORISTEKIVIA
  - KÄPÜRÖUHETTA
  - MAANPEITEKASVEJA, JOSTA ÖTÖKÄT TYKKÄÄ.
  - ISTUTA PENSAAT RYHMIKSI, JOLKAIN HOITO HELPOTTUU

LAATAT JA KIVEYKSET

- NÄYTTÄVÄT HELPOSTI EPÄSIISTILTÄ JOS RIKKAKASVIT PÄÄSEVÄT PHLÄTTÄMÄÄN
- SIIVOA IRTOROSKAT HARJAAMALLA
- KÄYTÄ LAATTARAUTAA SAUMOJEN PUHDISTUKSEEN
- ANNA SAMMAKEN KASVAA LAATTOJEN VÄLEISSÄ, JOS SE EI UHKAA PEITTÄÄ KOKO LAATTOJA
- PUHDISTA SÄÄNNÖLLISESTI VÄLT JA LISÄÄ SAUMA-AINESTA

SIISTI RUOHOTRIMME RIHÄ
HANKALAT PAIKAT

- NURKKAUKSET
- ALUSET
- VIERUSTAT
- SEINUSTAT
- JA PUUTARHA SIISTIYTÄÄ

POSTILAATIKKO

ON USEIMMITEN PIHATIEN
AUSSA AIVANKUIN
TERVETULOITOIVOTTAMASSA
VIERAITA!

ONKO SE VÄHÄN
RANSISTUNUT JA
KALHEHKAAN

VAI SIEVÄSTI KEHUSTETTU
JA MAALATTU!

ON HYVÄ TARKASTAA,
ETTA POSTILAATIKKO ON
TUKEVASTI MAASSA TAI SEINÄSSÄ
KALHEHKAAN OLEVA JA REPSAH-
TANUT LAATIKKO EI OLE IHO SILMÄLLE
(KAATUUKO SE?)

TAUSTAN VOI MAALATA JA LAATIKON
SOMISTAA VAIKKA KUKKASIN!
YMPÄRISTÖÖN VOI ISTUTTA SÖPIVIA
KASVEJA, TAI LANTTAA KESÄKUKKIA
RUUKKUUN JA PIMEÄÄN AIKAA
SÄTYTTÄÄ LYHDYÄ!

JÄTEASTIA

ON YLEENSÄ PAKOLINEN OMAKOTI-
ASUJAN TIENPOSSKESSE

JÄTEASTIAKKE PITÄÄ VOIDA KULKEA
HELPOSTI JA SEN SIIRTELÄ
TULEE OHLA TURVAKKISTA
JÄTEAUTON KULJETTAJALLE!

JÄTERATOS ON HYVÄ
RATKAISU, KUN
SE MAHTUU KADUN
KULMAUKSEEN
TAI TIEN PÄÄHÄN

SE VOI OHLA
KAUNIISTI MAA-
LATTU JA VAIKKA
VIHERKATTO!

JÄTEASTIAN PAIKAN
VOI LAATOITTA JA ISTUTTA
SÖPIVIA PENSAMA NÄKÖSUOJAKSI
JA KAUNISTUKSEKSI

KOMPOSTI

- PUUTARHURIN TÄRKEIN APULAINEN!
- JOKAISILLA TARHURIKKA ON OMA NÄKEMYS KOMPOSTISTA JA SEN KÄYTÖSTÄ?
- TOISILLA ON USEAMPI KOMPOSTI JA TOINEN ^{LAATIA} BIOASTIAAN PUUTARHA YM. TUOTTEET.
- KOMPOSTI MULLAN ARVO ON ERITTÄIN SUURI PUUTARHAN HEVI VOINNIN KANNANTA.
- NÄAMIÖI KOMPOSTI KASVIEN KOMAAN, ALUSTASSA VOI OLLA KATETTA, JOKHOIN NURMITUPPAAT EIVÄT RIEHAANNU

HUOLTOPIIHA KAUNIIKSI

VESITYNNYRIT

- SÄDEVEDEN TÄNTEENOTTO ON TÄRKEÄÄ PUUTARHAN HOIDOSSA
  - ON WONTOA SÄÄSTÄVÄÄ
  - EKOLOGISTA
  - TALOUDELLISTA
  - KASVIT KIITTÄVÄT
- JOTEN SÄDEVESITYNNYRIT ARVOONSA
  - VOIVAT OLLA MUOVISIA, JOKHOIN NE VOI MAISEMOIDA
    - PUUKEHIKOLLA
    - PAJUPONOKSELLA
    - MAALAMAALLA
    - KASVEILLA
- KAUNUTTA VESITYNNYREITÄ ON VALMUNA SAATAVANA
- VOI TEHDÄ MAANALAISEN VESI-VARASTON, JOKHOIN SÄDEVEDET VALUVAT JA JOSTA VOI VEDEN OHJATA KASVEILLE, TAI PIHA-ALTAASEEN

AUTOTAKKI, PIHAVAJA, VARASTO, LITERI

✿ VANHOISSA PIHOISSA VOI OLLA USEAMPI RAKENNUS TÄHÖN LISÄKSI.

✿ ONKO ULKONÄKÖ "NYKYKÄHTÄNYT"
• MAALI RAPISSUT
• LAUDAT RIKKOUTUNEET

✿ KASVAAKO SEINUSTALLA NOKKOSTA JA VUOHENPUTKEA

✿ LÖYTYYKÖ NURKKAUKSESTA VANHOJA TYÖKONEITA RIKKIMENNEITÄ TYÖKALUJA

✿ ON HYVÄ TARKASTELLA OMIA NURKKIA VIERAAN SILMIN!

✿ MAALI TEKEE IHMEITÄ

✿ PIENELLÄ PINTAREMONTILLA PÄÄSEE PITKÄLLE

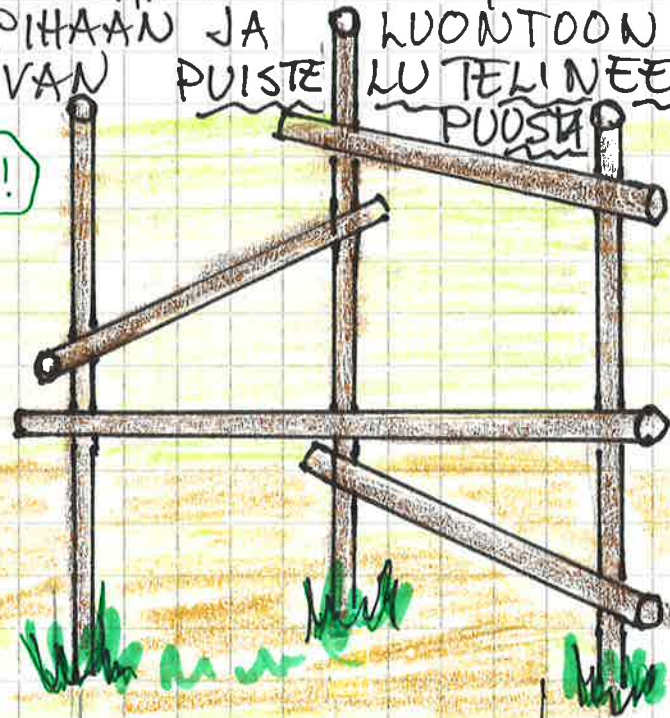
✿ SEINÄN VIERUSTOJEN SIISTIMINEN TEKEE PIHASTA AVARAN TUNTUISEN JA SELKEYTTÄ MAISEMAA!

RAJAA SEINÄVIERUSTAT NURMESTA HELPOTAT RUOHIKON AJON! TAI KÄYTTÄ TRIMMERIÄ!

TAMPPAUSTELINE

✿ VOI OLLA MUUTAKIN KUIN METALLIA JA ISO KOKOINEN!

✿ TÄRNEÄÄ ON, ETTÄ SE ON LÄHELLÄ TALOA JA HELPPO KULKEA NÄPPÄRÄ KÄTINEN, VOI TEHDÄ PIHAAN JA VAN LUONTOON SOPIVAAN PUISTE LUUTELINEEN PUOSTA

SORA TAI LAATAT HELPOTTAVAT NURMIKON LEIKKUUTA

✿ SE NAAMIOITUU KASVIKASISUUDEN JOUKKOON

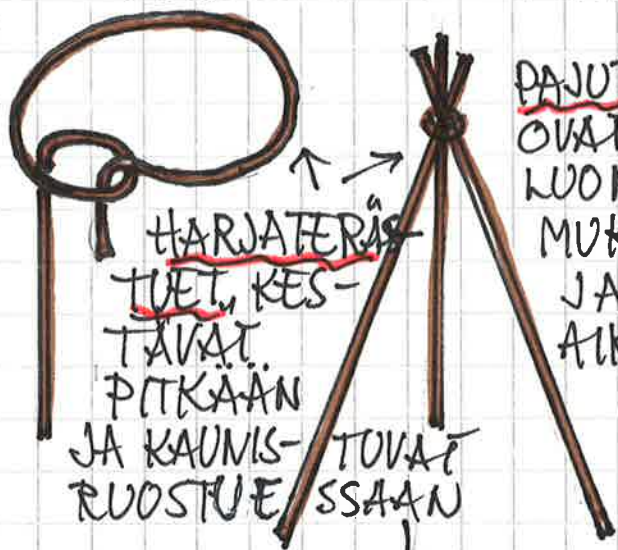
PIILOTA MUOVI!

JOS KÄYTÄT SITÄ VIELÄ PUUTARHASSA!

KASVITUET OVAT PUUTARHASSA VÄLITÄMÄTTÖMIÄ

MUOVISET OVAT TYHJÄN NÄKÖISIÄ JA RIKKOUTUVAI HELPOSTI

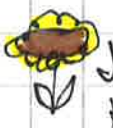
HARJATERÄS TUET, KESTÄVÄT PITKÄÄN JA KAUNISRUOSTUESSAAN

PANUTUET OVAT LUONNONMUKAISIA JA KESTÄVÄI AIKANSAA

TOIUVOTAAN, ETTÄ KOKO PUUTARHURIT VÄLITÄISIVÄT MUOVITUOTTEITTEN KÄYTTÖ PUUTARHASSA. KULUESSA MAAHAN TUKEE MIKROMUOVIA, JOKA SADEVEDEN MUKANA VOI OJIA MYÖTEN KULKEUTUA VESISTÖÖN!

KATEKANKAISTA VOI IRROTA MIKROMUOVIA MYÖS MAAPERÄÄN, JOLLOIN SE VOI KULKEUTUA KASVIEN KAUTTA MYÖS IHMISIIN

JOS ON PIHA-AHNAS TAI JOKIN MUU VESIALIHE KANNATTAA "PIILOTTAA" AHNASMUOVI TARKASTI. RÖNSKEVÄT KASVIT REUNOILTA JA LUONNONRIVET LADOTTUNA LIMIITTÄIN TUKEE ALTAASYA LUONNOLISEN NÄKÖINEN. JA AHNASMUOVI EI JOUDU SUUREN RASITUKSEEN, JOKA HAREROITTAISI SITÄ. (esim. KÄVELY ALTAAN REUNOILLA!)

AMPELIT VOI TEHDÄ

VAIKKA SINKKIAMPÄRISTÄ JOSSA ON TIILAA JA KESTÄÄ PITKÄÄN (REIKÄ POHJAAN!)

MUOVISET AMPPELIT OVAT PIENIÄ JA EI VÄLÄ AINA SOVI YMPÄRISTÖÖN!

KASVIT TEKEVÄT PUUTARHAN

HYVINVOIVAT KASVIT ON PUUTARHAN PERUSTA

SIISTI YLEISILME EDISTÄÄ KASVIEN VIHTYMISTÄ JA KOROSTAA NIIDEN AINUTKERTAISUUTTA, KAUNEUTTA JA OMANLAISUUTTA.

ISTUTA KASVIT NIILLE SUOTUISILLE PAIKOILLE

LANNOITA JA KAKKITSE VAIN TARPEESEEN

KASVUSTOT OVAT HYVÄ OLLA ILMAVAI, JOTTA SAIRAUDET EIVÄT LISÄÄNNY JA KASVIEN KASVUTAPA PÄASEE OIKEUKSIINSA.

MONIKASISUUS EDISTÄÄ KASVIEN HYVINVOINTIA JA PITÄÄ PUUTARHAN MONIMUOTOISENA JA ELÖKANNAN RIKKAANA

NÄMÄ IDEAT

NYPI JA POISTA KUHTUNEET KUKAT SEKÄ RANSISTUNEET KASVIEN OSAT

SIISTI PUUTARHAN ILMEEN JA EDISTÄÄ UUSIEN KUKKIEN JA VERSOJEN KASVUA.

LEIKKAA KASVEJA TARPEEN MUKAAN, SE PITÄÄ KASVUSTON ILMAVANA JA TUO RYHTIÄ KASVUSTOON.

KEVÄINEN LEIKKAUS EDISTÄÄ KASVIEN KASVUA!
KESÄLEIKKAUS KEVÄÄLLÄ KUKKIVILLE JA MARJOJA TEKEVILLE (esim. LUUMU, KIRSIKKA, KRIKKUVA!)

HOIDA KASVEJA LASIN VAATIMALLA TAVALLA!

PUUT

ARHASTA SIISTIN JA EDESAUTTAVAT KASVIEN HYVINVOINTIA JA TUOVAT RYHTIÄ ISTUTUKSIIN!

PEHMEÄ JA KOVA TÄYDENTÄVÄT TOISIAAN PUUTARHASSA!

PEHMEÄ JA KOVA OVAI TOISTENSA VASTAKOHTIA

PEHEVÄT KASVIT LUOVAT YHTENÄISEN KUVAN PUUTARHASTA, KUN NE VERHOAVAT LAAJOJEN TERASSIEN, TAI PORTAIDEN REUNOJA

PUUTARHASSA NE TÄYDENTÄVÄT TOISIAAN

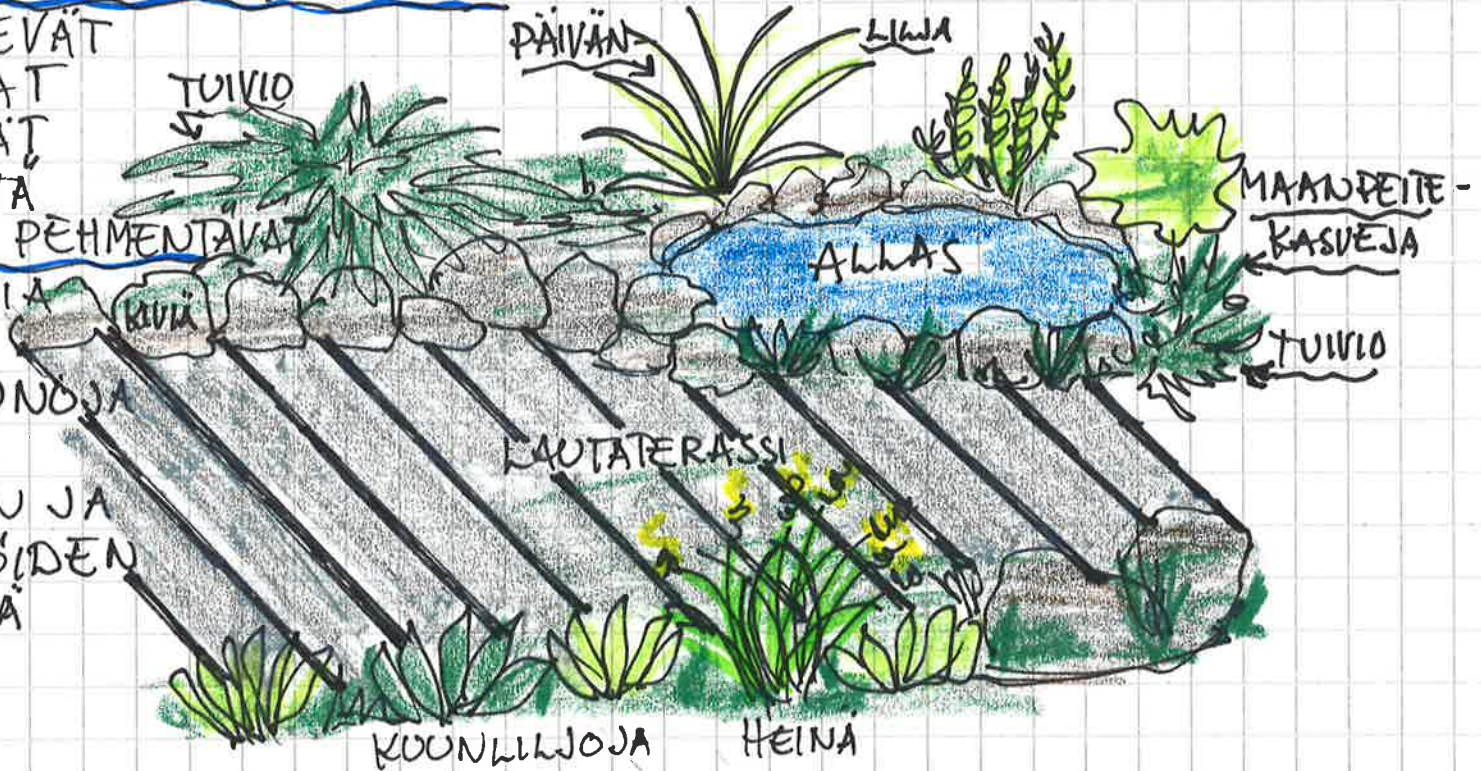
KASVEILMA KOROSTUU ERITYISESTI KAAREVAT REUNAT, JOTKA LUOVAT KUONNONMUKAISTA VAIKUTELMAA

ERILAISET KASVIT OVAI PEHMEITÄ, JOTKA OMAKKA KASVUTYYPPIIN

- RÖNSPIKEVÄT
- LAMOAVAT
- KUPEAVAT
- OVAI VÄPÖREITÄ

KOROSTAVAT JA PEHMENTÄVÄT

- LAUTATERASSIA
- PORTAITA
- ALTAAN REUNOJA
- PERGOLOITA
- VARASTOJEN JA KESÄKEIHTIÖIDEN SEINIÄ

RINNE, PENKERE, KUMPARE, LUISKA

HYÖTY- JA KORISTE-
KASVIT RINTEESSÄ

KORKEUSEROT PUUTARHASSA TUO

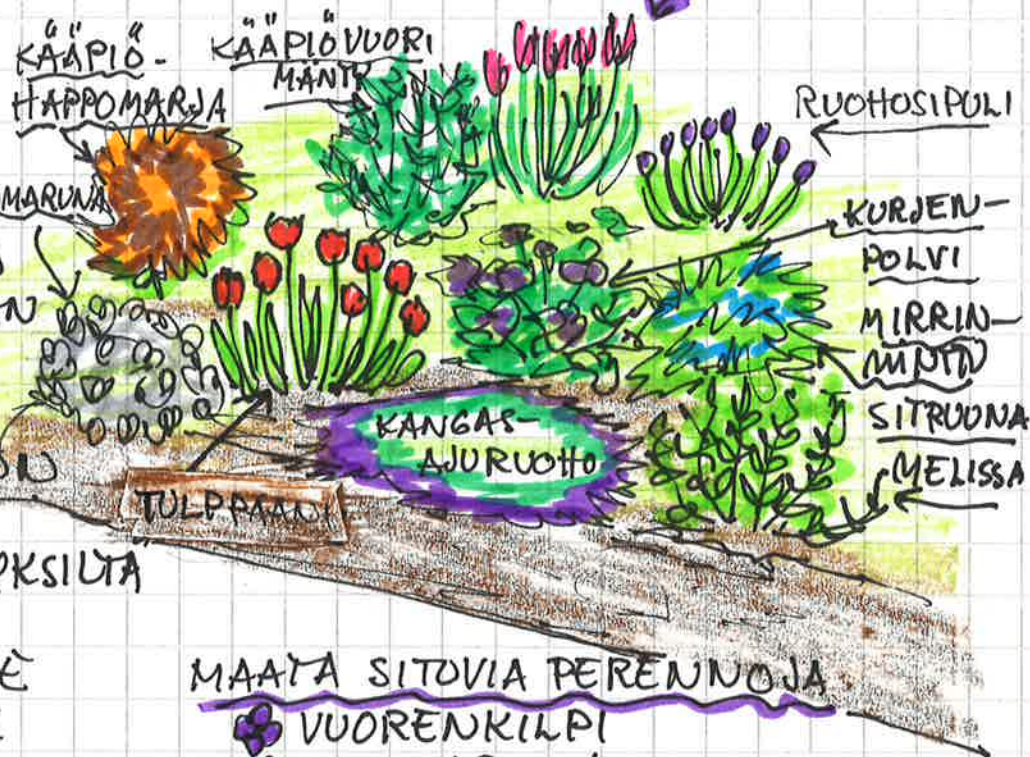
- ILMEIKKYYTTÄ
- VAIHTELEVUUTTA
- ERILAISIA KASVUPAIKKOJA

MYÖS HAASTEITA

- MITÄ SUUREMPIA KORKEUSEROJA
- SITÄ VANKEMMAT RAKENTEET MAAN
- SITOMISEKSI

LIUKKAITA
JA
VAIKEA
KULKUISIA

- PENKERRYKSET ON PARASTA
- RAKENTAA USEAMPAAN TASOON
- VÄLTÄTÄÄN LIIAN KORKEITA
- MUUREILTA JA PENKERRYKSIILTÄ

- TONTIN RINNE, LUISKA, TAI KUMPARE
- ON HYVÄ LIITÄÄ LUONTEVASTI
- MUUN PUUTARHAAN.

HOITAMATTOMAN AVOVAAT NÄKYMAN PILAASIA

- "AINA SILMISSÄ"
- KUMMAKINEN "MÄKI" TASAMAALLA
- MAAMASSAT EIVÄT PYSY PAIKOILLAAN

- VOIMAKASJUURISET LASIT ANKKUROIVAT MAA-
- MASSA PAIKOILLEEN

- TÄRKEÄÄ ON HUOMIOIDA HULEVESIEN
- VALUMA SUUNTA RINTEISSÄ JA LUISKISSA

MAATA SITOVIA PERENNOJA

- UUORENKILPI
- MAKSARUOHO
- KANGASAJURUOHO

SUIKERTAVIA PENSAITA

- LAMOPENSASANGERVO YM.
- SUIKERTOTUKAPENSAS
- LAMOHIEYAKIRSikka
- SEPPELVARPU

VOIMAKAS JUURISIA LAJEJA

- PENSASRUUSUT • SINIVATUKKA
- PIHLAJA-ANGERVO (KOVIÄ LEVLÄMAAN)

SILMÄNKUMETTA JA KATSEENVANGITSIJAT

HELPOLLA JA PIENIÄ ELEMIÄ!

* KATSELE PUUTARHASI

NÄKYMÄ

* KATSE LÖYTÄÄ "KUMMAH-
LISUUDET" HYVÄSSÄ

JA PÄHASSÄ

* LIIAKSI EROTTUVA VÄRI

* MUOTO esim. ASTIASSA

* RAKENNELMA

* ERIKOINEN KASVI

* MASSIIVINEN RAKENNUS

* PUUTARHATONTUT.TMS.

* KATSO MYÖS PIHASI RAJOJEN
ULKOPUOLELLE

* ANNA KAUNIIDEN NÄKYMÄN
LITTYÄ OSAKSI PUUTARHAA
PIILOTA HÄIRITSEVÄT ELEMENTIT

* PERGOLAKKA

* KEVYLLÄ AIDALLA

* SOPIVILLA KASVEILLA

* VOIVAT HÄIRITÄ PUUTARHAN
KOKONAISUUTTA

TAI TOIMIVAT KATSEENVANGITSIJAINA

LUOVAT INSPIROIVAN PIHAN

KATSE EI LÖYDÄ PIHAN
"RÖTYPAIKKOJA."

* PIENIKIN PIHA VAIKUTTAA SUUREMMALTA
KUN KAIKKEA EI NÄE KERRALLA!

TEE KATSEELLE ERILAISIA TIROJA
PYSTYTÄ NÄKÖESTE

* RAKENTEILLA

* KASVILISUUDELLA

JÄTÄ AVAUTUVIA NÄKYMÄ

* PITKIÄ NÄKYMÄ

* KURKISTUSAUKKOJA

TEE PUUTARHASTA
ROHKEASTI
OMAN NÄKÖINEN.
PÄKOLLISIA
OSIA EI
OLE!

* TARKISTA OLESKELUKOHJAN
NÄKYMÄT, SIKÄ NE

VAIKUTTAVAT PIHAN VIHTYVYYTEEN!

* YHÄTYKSET SOPIVAT MYÖS
PUUTARHAAN

* SIELHÄ TÄÄLHÄ PIKOKTAVA
PATSAS

TUO HYMNEN

JA KOROSTA

KAUNISTA

KASVIHIL-

SUUTTA!

HUUHUUHE

SÄHEIKKÖPUUT JA MUOTOPUUT

VAATIVAT HIUKKAN ASIAAN PANEUTUMISTA

ON MONIA VAIHTOEHTOJA

JOTKA KUKKIVAT

TEKEVÄT HEDELMIÄ

ON KAUNIS SYYSVÄRI

ERILAISET OMENAPUUT

KIRSIKKA-JA LUUMUPUUT

PÄÄRYNÄPUUT

KUKKIVAT KORISTEPUUT

SOPIVAT

SEINUSTALLE

TILAN JAKAJANA

KASVI MAAN

RAJAAJAKSI

NÄKÖSUO-

JAKSI

KATSEEN

KOHTEEKSI

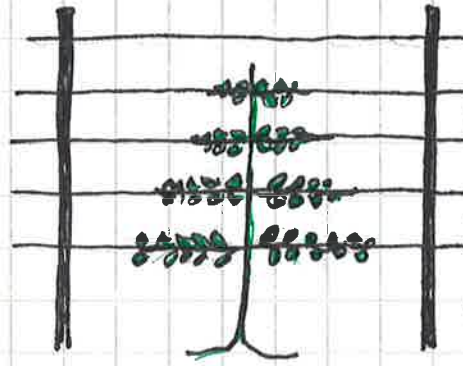
HERÄTÄ HUOMIOTA HAVUPENSAILLA!

HAVUKASVEJA LOYTYY SOPIVIA JOKAISEE ISIYTYKSEEN!

MUOTOJA ON PYLVÄSMÄISIÄ, PALLOMAISIA, KARTIOITA, KOHOAVIA, RYÖMIVÄÄ, SIIS

NIILHÄ VOI TEHDÄ PUUTARHAAN HAUSKOJA

YKSITYISKOHTIA, NAAMIODA TONTIN JA METSÄN RAJA,

MONIVÄRINEN KASVI MATTO

PIHAN AVARUUTTA LISÄÄ KUN ISTUTAT MATAKKA KASVEJA

JOTKA OVAT KASVUTAVALLTAAN ERILAISIA

JA ERIVÄRISIA

SAA VAIHTELEVAN JA VÄRIKÄÄN ILMEEN

HUOMIOI KASVIEN KASVUVOLOT, ETTÄ NE OVAT SAMANLAISET

MATAKAT ERIVÄRISET HAVUT

KEIJUNKUKAT

KUUNHIHJAT

MAKSARUOHOT

HEINÄT

RYÖMIVÄT PENSAA

PUUT

PIHAN KATTO

YKSITTÄINENKIN PUU

RIKKOO KOKONAISILMEEN

TOIMII NÄKÖESTEENÄ

LUOVAT SUOJAISAN PIENILMASTON

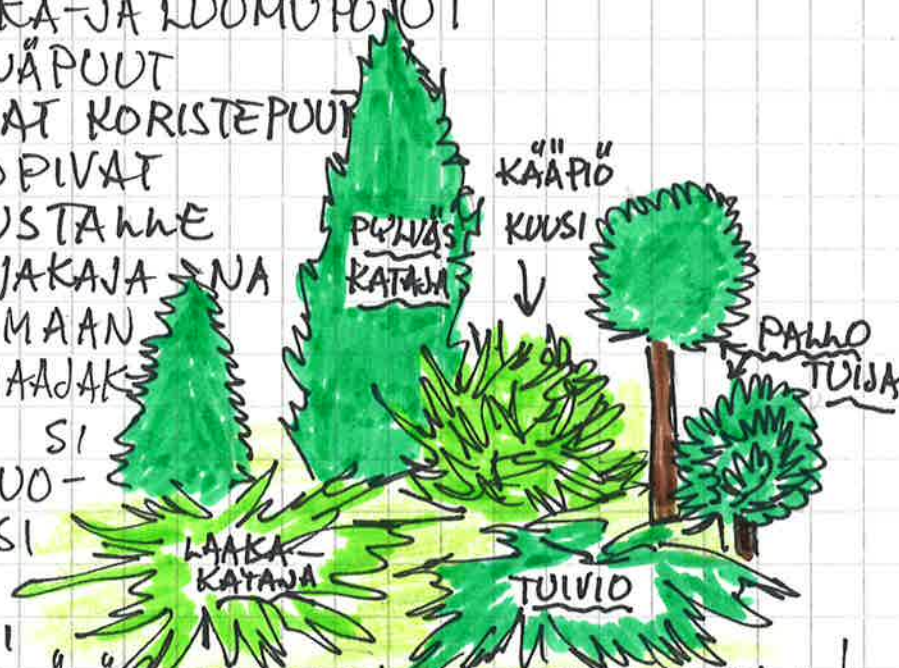
HERÄTTÄVÄT HUOMIOTA

KAUNILUOKA MUODOKKA

KEVÄÄN KUKINNANNAKKA

SYYSRUSKANNAKKA

ON TALVEHLAKIN KAUNIS (19)

OMANVÄKÖINEN PUUTARHA

EI OLE OLEMASSAKAAN PUUTARHAA, JOSSA EI OLISI ONGELMIA JA EPÄKOHTIA!

ERI ASIAT OVAT MEILLE TARTTUREILLE "ONGELMIA", JOTEN NIIHIN ON HYVÄ SUHTAUTUA SUOPEASTI!

TOISTA HÄIRITSEE MUUTAMA KOIVUNLEHTI JA TOINEN NÄKEE MIELESSÄÄN["] JO MUHEVAA MURTAA KOMPOSTISSA!

TEE PUUTARHA ITSELLESI JA KYSY ITSELTÄSI

- MITÄ HANUAN TEHDÄ PUUTARHASSA?
- MILLAISISSA YMPÄRISTÖSSÄ VIHDYN?
- KUINKA PALJON ON AIKAA JA RAHAA KÄYTETTÄVISSÄ?

NURMIKKO, PIHALAATTOITUS, KASVIMAA, TAI PERENNA PENKKI EIVÄT OLE PAKOLLISIA!

JOS VIHDYT RÖNSYKEUVASSA JA VÄHÄN VILKISSÄ PUUTARHASSA OLE ONNELLINEN, SILKÄ SINULLA PALJON ÖTÖKÖITÄ JA LENTÄVIÄ YSTÄVIÄ SEURALAISENA!

PUUTARHAA VOI EHOSTAA JA PARANNELLA JUURI SEN VERRAN, KUN ITSESTÄ HYVÄLTÄ TUNTUU.

["] PÄÄASIA, ETTÄ PUUTARHA ON PUUTAMAA, JOKA TUOTTAA ILOA, KASVATTA KUNTA JA ANTAA PÄIVIIN SISÄLTÖÄ!